Ministerie van Buitenlandse Zaken

TER BESLISSING

Aan R en M
Van Bescherming persoonlijke levenssfeer
Via
Afgestemd met
Kopie aan

Datum
19 mei 2026

Onze referentie
BZ2628482

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

nota

Jaarrapport exportcontrole 2025

Aanleiding

Jaarlijks wordt er teruggeblikt op het Nederlandse exportcontrolebeleid (militair en dual-use) van het afgelopen jaar in het jaarrapport exportcontrole en wordt dit rapport gedeeld met de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

R: Uw akkoord met de inhoud en verzending van bijgaande Kamerbrief en jaarrapport en **ondertekening** van de Kamerbrief.

M: Uw akkoord met de inhoud en verzending van bijgaande Kamerbrief en jaarrapport mede namens u.

Kernpunten

Algemeen

- Het kabinet (R, mede namens M) stuurt de Tweede Kamer sinds 1998 jaarlijks een rapport over het exportcontrolebeleid in het voorgaande jaar. Het rapport ziet op het beleid ten aanzien van zowel militaire als dual-use goederen.
- De Kamer heeft aangegeven het jaarlijkse commissiedebat over het exportcontrolebeleid voor het zomerreces te willen voeren. Het debat vindt vermoedelijk eind juni plaats, maar is nog niet definitief ingepland. Het jaarrapport vormt de basis voor dit jaarlijkse debat.

Kamerbrief

- Ter aanbieding wordt het jaarrapport begeleid door een Kamerbrief die kort het belang van gedegen exportbeleid in de huidige geopolitieke context uiteenzet en stilstaat bij de meest relevante actuele ontwikkelingen op het gebied van exportcontrole gedurende 2025 en begin 2026:
  - De aanhoudende Russische agressieoorlog in Oekraïne die geleid heeft tot verdere toename van Nederlandse wapenleveranties aan Oekraïne;

- Toegenomen (publieke) aandacht voor export van strategische goederen naar Israël naar aanleiding van het conflict in de Gazastrook, alsmede verschillende rechtszaken tegen de Nederlandse staat die hiermee samenhangen en de wijziging van een aantal algemene vergunningen, waarbij Israël niet meer is opgenomen als land van eindbestemming;
- De tijdelijk aangepaste exportcontroleprocedure om tegemoet te kunnen komen aan de legitieme veiligheidsbehoeften van de Golfstaten als gevolg van het conflict tussen de Verenigde Staten, Israël en Iran;
- Ontwikkeling van maatregelen ter bevordering van Europese defensiesamenwerking en verdere convergentie van het Europese wapenexportbeleid, waaronder stappen die Nederland zet voor toetreding tot het Verdrag van Aken.
- Inwerkingtreding van een geactualiseerde EU-exportcontrolelijst, met EU brede controles op 24 (m.n. halfgeleider-, quantum- en additive manufacturing) goederen, waardoor Nederland een groot deel van de eigen, nationale controlemaatregelen heeft kunnen wijzigen en intrekken.

Jaarrapport

- Het rapport blikt terug op het exportcontrolebeleid in 2025 en gaat in op procedures en toetsingskaders, transparantie, een analyse van de data (aantallen, waarde, eindbestemmingen) over afgegeven en afgewezen vergunningen, en ontwikkelingen in EU- en internationaal verband, waaronder de impact van de geopolitieke situatie op de verschillende multilaterale exportcontroleregimes.
- Enkele kerngegevens uit het rapport:
  - [Militair] De waarde van de afgegeven vergunningen voor militaire goederen in 2025 is € 10,70 miljard. Dat is een stijging van 472,2% t.o.v. 2024 (€ 1,87 miljard);
  - Deze stijging wordt hoofdzakelijk gedreven door één vergunning voor goederen ter waarde van € 7 miljard voor de uitvoer van goederen voor de constructie en levering van fregatten aan Duitsland (meer dan 65% van het totaal);
  - De vergunningen voor de uitvoer van militaire goederen naar Oekraïne omvatten meer dan 14% van de totale waarde van afgegeven vergunningen (€ 1,53 miljard);
  - Tien aanvragen werden in 2025 afgewezen. Daarnaast werden drie vergunningen met eindbestemming Israël ingetrokken. In 2024 werden negen aanvragen afgewezen, en was er geen sprake van ingetrokken vergunningen;
  - [Dual-use] Het aantal door Nederland afgegeven individuele en globale dual-use vergunningen is in 2025 licht toegenomen t.o.v. 2024 (van 855 naar 857). De corresponderende waarde van de afgegeven vergunningen is afgenomen, van € 34 miljard in 2024 naar € 29 miljard in 2025.
  - Het aantal afgewezen dual-use vergunningaanvragen is met een totaal van 14 licht hoger dan het aantal van vorig jaar (11). Door de bank genomen is dit aantal over de laatste jaren stabiel.

- [Parlementair] Het rapport geeft ook inzicht in de correspondentie van het kabinet met het parlement over exportcontrole op strategische goederen.

Vertrouwelijk verstrekte bedrijfsinformatie